בפקדון פסול לעדות והאמר אילפא שבועה

קונה שבועה היא דקניא אבל כפירה לא

קניא הכא נמי דקיימא באגם ואיבעית אימא

מאי שבועה קונה כדרב הונא דאמר רב

הונא אמר רב מנה לי בידך והלה אומר

אין לך בידי ונשבע ואח"כ באו עדים פטור

שנאמר יולקח בעליו ולא ישלם כיון שקבלו

הבעלים שבועה שוב אין משלם ממון גופא

אמר רב הונא אמר רב מנה לי בידך והלה

אומר אין לך בידי כלום ונשבע ובאו עדים פמור שנאמר ולקח בעליו ולא ישלם כיון

שקבלו בעלים שבועה שוב אין משלמין

קו.

קבו א ב מיי׳ פ״ב מהל׳ טוען ונטען הלכה יא סמג עשין לה טוש"ע ח"מ וודלא כרבן [רב אלפס כאן ובשבועות סוף פ"ו דף הלכה ד סמג שם

כמח ד מיי פ״ו מהלי שבועות הלכה ט

סמג לאייו רמח:

מוסף רש"י

בפקדון. הכופר בפקדון אפילו על מקלת ובאו עדים והעידוהו. פסול לעדות. דמאי הוה ליה גבי פקדון לאשתמוטי נפשיה, ושמא תאמר אבד ממנו ואשתמיט לקמן (ה:) מוקמינן בדאתו סהדי ואמרי ההיא שעתא דמשעה דכפר איחשיד ליה אממונא (שבועות m:). היכן פקדוני. אמר לשומר חנס היכן שורי, אמר ליה אבד (שם מס.). משלם את הקרן. דאין כפל אלא בטענת גנג (לעיל סג:). הודה מעצמו. שלא נאו עדים שבועות מט.). משלם קרן וחומש ואשם. דכתיב או מכל אשר ישבע עליו לשקר וגר׳ חהו אשם בניו לשקר וגו היא משט גזילות, ואינו בא אלא על הודאת פיו, דאע"פ דלא כתב בההיא פרשה הודאה. כתב רחמנה בחשם גול הגר בפרשת נשא והתודו את מטאתם וגו' וחומש נמי אינו בלא אשם ולוויי סג:) כדין שנועת הפקדון דאינה באה עד שמודה ושב מרשעו ובא להתכפר, דכתיב בשבועת גזל הגר בפרשת נשה את מטאתם אשר עשו וגו' (שבועות מט.). לכל הנשבעין שבתורה. כל הנשבעין שבונוייי. כה המחוייבין שנועה מן החורה, נשבעין ולא משלמין. כלותר מייבה תורה שבועה לישבע וליטול אלא הנתבע ישבע לתובע ולא ישלם (שבועות מח:). הואיל ו לחזור ולהודות. כפירה. נמצא שבכל שבועה הוא כופרו ממון (שם לו: בעל הבית שטען טענת גנב בפקדוז. פטר עלמו על ידי גניבה, שטען נגנב הימני ושומר חנם פטור מגניבה וקי"ל שאם נשבע איו כאו כפל דמודה בהנם יר, אבל חומש ואשם יש משום שבועת הפקדון (שם לו:). משלם קרן וחומש ואשם. משום שנועה, ואין כאן כפל דמודה בקנם פטול (לעיל סה.). ואם נכפל, הודה (שם). משלם תשלומי כפל. משום

משלם וילפינו לה מהאי

אי

איתיביה רב אחא בר מניומי. פי׳ נקונט׳ דלה פריך הלה מרישא והעדים מעידין כו׳ ולא מסיפא ואין נראה דהא רבא מקשה לקמן בהדיא מהודה דאכתי לא מחלק בין הודה

לעדות עד דמתרן לקמן הכי וא"ת א"כ אמאי לא פריך נמי מסיפא ונראה דהא ודאי פשיטא דלא אמר

בטוען טענת גנב ונשבע ובאו עדים שיהא פטור דא"כ לא משכחת כפל דכתיב באורייתא אבל בהודה ס"ד דרב פוטר ואע"ג דבשבועה והודאה כתיב חומש רב הוה מוקי לקרא בקפץ ונשבע דחומש ואשם מחייב אף אשבועת עלמו אבל בנשבע ע"פ ב"ד והודה בעי למימר רב דפטור דאשבועת ב"ד כתיב ולקח בעליו ולא ישלם: באן שקפץ. תיתה אם כן אתאי נקט ברישה טוען טענת אבד אפי׳ בטוען טענת גנב ה״מ למנקט דלא מחייב כפל כיון שקפן: קפין לא מצית אמרת דהשביע עליו קתני. ותימה דלעיל קתני משביעך אני ומוקי לה בקפן ויש לומר דהשביע עליו משמע ע"י ב"ד אבל משביעך אני משמע

ולישני

ממון • אמר רבא מסתברא מילתיה דרב במלוה דלהוצאה ניתנה אבל פקדון ברשותיה דמריה קאי והאלהים אמר רב אפילו בפקדון דכי כתיב קרא בפקדון כתיב :שקפן והשניעו יתיב רב נחמן וקאמר להא שמעתא איתיביה רב אחא בר מניומי לרב נחמן היכן פקדוני א"ל אבד משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידים אותו שאכלו משלם את הקרן • הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם א"ל רב נחמן הכא במאי עָסקינן כגון דנשבע חוץ לב"ד א"ל אי הכי אימא סיפא היכן פקדוני אמִר לו נגנב משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידים אותו שגנבו משלם תשלומי כפל הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם ואי סלקא דעתך חוץ לב"ד מי איכא כפל א"ל יכילנא לשנויי לך רישא חוץ לבית דין וסיפא בבית דין סמיהו שינויא דחיקא לא משנינן לך אידי ואידי בבית דין ולא קשיא כאן בקפץ כאן בשלא קפץ א"ל רמי בר חמא לרב נחמן מכדי דרב ילא סבירא לך משכוני נפשך אדרב למה לך אמר ליה לפרושה לדרב דרב הכי מתרץ לה למתניתין והא רב קרא קאמר אמרי קרא ילכל הנשבעין שבתורה נשבעין ולא משלמין הוא דאתא ולקח בעליו ולא ישלם מי שעליו לשלם הוא נשבע מתיב רב המנונא ייהשביע עליו חמשה פעמים בין בפני ב"ד ובין שלא בפני בית דין וכפר עליו חייב על כל אחת ואחת ואמר ר' שמעון מה מעם הואיל ויכול לחזור ולהודות והכא קפץ לא מצית אמרת השביע עליו קתני חוץ לב"ד לא מצית אמרת בפני ב"ד קתני הוא מותיב לה והוא מפרק לה לצדדין קתני השביע עליו חוץ לבית דין ובב"ד קפץ מתיב רבא ייבעל הבית שמען מענת גנב בפקדון ונשבע והודה ובאו עדים אם עד שלא באו עדים הודה משלם קרן וחומש

ואשם ואם משבאו עדים הודה משלם תשלומי כפל ואשם והכא חוץ

לב"ד וקפץ לא מצית אמרת כפל קתני אלא אמר רבא כל הודה לא

שנא מוען מענת אבר ולא שנא מוען מענת גנב (נמי) לא אמר רב דהא כתיב

והתודה דבעי שלומי קרן וחומש פוען מענת גנב ובאו עדים נמי לא אמר רב

דהא כתיב תשלומי כפל כי קאמר 🏵 כגון שמוען מענת אבד ונשבע ולא הודה

ובאו עדים אזל רב גמרא ואמרה לשמעתא קמיה דרב אשי אמר ליה השתא

ומה רב המנונא תלמידיה דרב וידע דאמר רב הודה וקמותיב הודה ואת אמרת

הודה לא אמר רב אמר ליה רב אחא סבא לרב אשי רב המנונא הכי קא קשיא ליה

קרא ושלם אומו בראשו וחמישימו יוסף עליו, ממון המשחלם בראש מוסיף חומש, ושאינו משחלם בראש, כגון זה שישלם עליו כפל, אין מוסיף חומש (שבועוו

715 משלם קנס על פי עצמו: **משלם כפל ואשם.** אבל חומש לא דחומשו עולה לו בכפלו כדאמרינן בפרק מרובה (לעיל דף סה.). אלמא בין נשבע ובאו עדים בין נשבע והודה חייב: אלא אמר רבא. לא משנייה לתיובתיה דרב המנונא לצדדין דיכול לחזור ולהודות לאו תיובתא הוא לרב הונא דכיון דהודה לא קאמר רב דכל הודה לא שנא טוען טענת גנב ונשבע והודה ולא שנא טוען טענת אבד ונשבע והודה לא אמר רב דפטור: דהא כחיב והחודה. בגול הגר כתיב (במדבר ה) ובנשבע דהא קרן וחומש כתיב: וטוטן טענה גנב ובאו עדים נמי לא אמר רב. דכפל כי כתיב בהכי כתיב בנשבע ובאו עדים כדאמר בפרק מרובה [לפיל פג:]: אמרה לשמעסא. להא דרבא דאמר כל הודה לא אמר רב: רב המנונא סלמידו דרב הוה. דקיימא לן אמרי בי רב רב המנונא בפ"ק דסנהדרין (דף יו:) ואי לאו דידע דאפילו בהודה פטר רב לא הוה מותיב ליה מהואיל דיכול לחזור ולהודות:

 לשיל סג:] לקמן קס:
בפקדון פסול לעדוס. ומוקמינן לה בריש שנים אוחזין ח כגון דאמרי שבועות מט, ט (לשיל מג.
סהדי דההיא שעתא דכתר ליה והיוו דידיה ומחתיל אם מיי בלב סהדי דההיא שעתא דכפר ליה נקיט בידיה ומפסיל אף ע"ג דלא אשתבע דאי באשתבע מה לי מלוה מה לי פקדון: שבועה קונה. קס"ד להתחייב באונסים משעה שנשבע לשקר קאמר: ואיבעית

אימא שבועה קונה. דקאמר אילפא לגמרי קאמר דתו לא משלם כדרב הונא: דלהולאה ניתנה. ובעיא תשלומין ואיכא למימר דבשבועה אפטר ליה מתשלומין כדכתיב ולא ישלם: אבל פקדון ברשותיה דמריה קחי. ואין כאן ולא ישלם דהא כל היכא דאיתיה דמריה הוא: בפקדון לתיב. גבי שומר שכר: להא שמעתא. דרב הונה: משלם חת ההרג וכפל לא דאין כפל אלא בטוען נגנב וחומש ואשם נמי לא שייכי אלא כשהודה דכתיב בגזל הגר והתוודו": הודה מעלמו. לאחר שבועה. קתני מיהא רישא משלם קרן על ידי עדים וקשיא לרב דחמר כיון שנשבע לח ישלם אפי׳ באו עדים. ומסיפא לא פריך דבהודה לא קאמר רב דהא כתיבים והשיב את הגולה ובנשבע והודה משתעי קרא: חוץ לב"ד. לא אלימא שבועה לחפקועי ממונח: כחן בקפן. ברישה דקתני משלם כשקפן זה והשביעו הודם שחייבוהו בית דיו וכי קאמר רב בלא קפץ והדיינין השביעוהו והנייה אותהש שבועה דקרא בשבועת הדיינין כתיב. ואע"ג דסיפא לא מתוקמא בקפץ דקתני כפל וכפל לא איתי׳ אלא בשבועת הדייניו מ״מ רישא בקפץ וניחא ליה לאוקמי בתרי גווני ובחד דוכתה ולה לחוקתי בשני מקומות. וסיפה לה קשיה ליה לרב דאע"ג דקתני משלם כפל לאחר שבועה וכל שכן קרן דמודה רב בטוען טענת גנב כדלקמן בשמעתין דשבועה דקא מחייב ליה כפל לא מקנייה ליה קרנא: משכוני נפשך. לבא במקומו לתרך קושיות ולהעמיד דבריו: נשבעין ולח משלמין. הנתבע ישבע ויפטר ולא ישבע התובע ליטול: קייב על כל חקם וחקם. חומש וחשם: הואיל ויכול לחזור ולהודות. ונמלא דבכולן כופר ממון: השביע עליו קתני. ומדלא תני השביעו שמע מינה על ידי דיינין הטיל עליו שבועה וחיבל על כרחו. וקתני יכול לחזור ולהודות אלמא אכתי ממונא אית ליה גביה: ללדדין קתני השביעו עליו חוץ לכ"ד. דאע"ג דחייבוהו ב"ד שבועה כיון דמחוץ לב"ד השביעו לא קנייה ובפני ב"ד דקתני לא אהשביע עליו קאי: אם עד שלא באו עדים הודה משלם קרן וחומש וחשם. ולח כפל דחיו

כמובות מביז. ג) שבועות לחוכות מנ.], גם ספועות מה., ד) שם לו:, ד) לעיל סה. שבועות לו:, ד) [ב"מ ה:], ד) [במדבר ה], מ) [ויקרא ה], ע) בס"א:

תורה אור השלם ו. שְׁבֻעַת יְיָ תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם אִם לֹא שְׁלַח יְדוּ בְּמְלֶאכֶת רֵעהוּ וְלְקַח בְּעְלֶיו וְלֹא יִשַׁלֵם: שמות כב

הגהות הב"ח (א) גפ' כי קאמר רב כגון : שטוען

גליון הש"ם נמ' אמר רבא מסתברא מילתיה דרב. גיטין דף יג מ"נ וש"נ: שם הודה ע"כ וק"ל. שם ווודון מעצמו. עיין לקמן דף קח ע"א תוס' ד"ה ונאו עדים:

רבינו חננאל

אמר רב הונא אמר רב מנה לי בידך והלה אמר רב הונא אמר רב מנה לי בידך והלה אומר אין לך בידי כלום ונשבע ובאו עדים פטור שנאמר ולקח בעליו ולא ישלם כיון שקבלו הבעלים ממון. ואוקימנא הא דרב בין במלוה בין בפקדון. ופר״ח זצ״ל דהא דרב ליתא. לא קשיא כאן ליתא. לא קשיא ביק בקפץ כאן בלא קפץ. וכתב ר״ח ז״ל ש״מ מאן דקפץ ונשבע אינה שבועה. והא דגרסינז שבונוז, הוא דגוסיבן בגיטין מודה רב בקופצת, לאו שנחשבת כשבועה, אלא רב דלא הוה מגבי כתובה לארמלתא, בקופצת מודה שמשביעה ומגבי לה כתובה ע"כ. בקפץ ונשבע, [פי׳] לא השביעוהו בית דין. ש״מ מאז דקפץ ונשבע אינה טאן דקפץ ונשבע אינה שבועה, והא דאמר בגיטין מודה רב בקופצת, לא כי נחשכת לה שכועה לא לא הוה מגבו לה כתובה לארמלתא, [אבל] בקופצת מודה שמגבו